

Світлана Сергіївна ВАЩЕНКО,

доктор юридичних наук, доцент

*(Сумська філія Харківського національного університету внутрішніх справ,
м. Суми)*

Яна Олександрівна ПОНОМАРЬОВА,

кандидат юридичних наук

*(Сумська філія Харківського національного університету внутрішніх справ,
м. Суми)*

Оксана Миколаївна СІТАЛО

*(Сумська філія Харківського національного університету внутрішніх справ,
м. Суми)*

Дар'я Михайлівна КУШНІР,

кандидат юридичних наук

*(Сумська філія Харківського національного університету внутрішніх справ,
м. Суми)*

ДО ПИТАННЯ ПРОФІЛАКТИКИ МІЖНАРОДНОГО ТЕРОРИЗМУ: УПРАВЛІНСЬКИЙ ТА ЕТИЧНИЙ АСПЕКТИ

У статті зазначено, що питання профілактики міжнародного тероризму тісно пов'язано з морально-етичною складовою життєдіяльності суспільства, постмодерною свідомістю, що стала панівною у сучасному світі. Проаналізовано окремі положення Конвенції Ради Європи про запобігання тероризму та Глобальної контртерористичної стратегії Організації Об'єднаних Націй. Зазначено, що етичний аспект профілактики міжнародного тероризму охоплює врахування підвалин для вчинення терористичних актів, що закладені на рівні релігії, сімейного виховання з відповідним прищепленням дитині системи уявлень та цінностей, які так чи інакше виправдовують тероризм. Водночас етичний аспект передбачає визначення етично допустимих рамок втручання правоохоронних органів в особисте життя громадян. Наголошено, що профілактика міжнародного тероризму нерозривно пов'язана із здійсненням відповідного управлінського впливу, визначенням взаємозв'язку між прийнятими управлінськими рішеннями та загостренням проблеми тероризму, що розкриває сутність управлінського аспекту досліджуваної проблематики.

Ключові слова: профілактика міжнародного тероризму, міжнародне кримінальне право, етичні вимоги, правоохоронна діяльність, етика функціонування органів публічної влади, управлінський аспект.

Постановка проблеми. Актуальність питання профілактики міжнародного тероризму зростає з глобалізацією і швидким науково-технічним розвитком. Як нетрадиційна проблема безпеки тероризм стає все більш помітним і набув міжнародного значення. Шкода від тероризму є більш серйозною, ніж транснаціональна злочинність і торгівля наркотиками, які серйозно впливають на мир і стабільність у світі. Останніми роками міжнародна терористична діяльність ставить під загрозу безпеку. Водночас існування тероризму має джерело, на яке необхідно впливати в ході вжиття заходів для боротьби з тероризмом¹. Очевидно, що визначення цього джерела є надзвичайно складним процесом з огляду на економічні, релігійні, соціальні, політичні фактори, які зумовлюють вчинення смертоносних терористичних актів в усьому світі. Це питання має міждисциплінарний характер, перебуваючи на перетині адміністративно-правового, кримінально-правового, кримінологічного, юридичного деонтологічного знання тощо.

З огляду на це ефективна профілактика тероризму, безперечно, має бути всеосяжним питанням, заснованим на взаємодії різних органів публічної влади, а також інститутів громадянського суспільства та цілих держав та міжнародних організацій. Тому суспільство має контролювати, щоб держави та їхні компетентні органи проводили системну роботу з підвищення якості національної системи боротьби з тероризмом та відповідної профілактики, щоб держава могла ефективно захистити себе та своє довкілля від таких злочинних посягань².

Не випадково в останні роки багато терористичних сил, таких як внутрішні та зовнішні ворожнечі та релігійні фанатики, неодноразово спричиняли внутрішні та зовнішні терористичні події, які серйозно загрожували безпеці життя та майна людей та підривали стабільність суспільства. Таким чином, особливого значення набуває вдосконалення антитерористичного кризового менеджменту³.

Водночас питання профілактики міжнародного тероризму тісно пов'язано з морально-етичною складовою життєдіяльності суспільства, постмодерної свідомістю, характерною для сучасної людини, незалежно від країни її походження, загостренням протистояння між панівними релігіями та сучасною світобудовою, у якій все більшого значення набуває доступ до необмеженої інформації і контроль над нею. Накладає свій відбиток на дану проблему і переосмислення діяльності публічної адміністрації, на яку державою покладається реалізація регулюючого впливу в сфері освіти, культури, бізнесу, що неодмінно викликає невдоволення, а також певні організаційно-управлінські та світоглядні порожнини, які можуть

¹ Huang X., Bao H. Observation on International Terrorism Situation and Enlightenment on Anti-terrorism in China // 2nd International Conference on Economic, Business Management and Education Innovation. Singapore, 5–6 November 2014. P. 237/

² Melnyk P., Yukhno A., Martovytska O., Strok I. The Necessity in Combating Bioterrorism : An International Experience. *Justicia*. 2021. № 26 (40). P. 17. DOI: <https://doi.org/10.17081/just.26.40.5208>.

³ Liu Y. Terrorism Crisis Prevention and Emergency Preparedness: Problems and Countermeasures // 6th International Conference on Public Administration. Canberra, 22–24 October 2010. P. 305.

виступати сприятливим середовищем для тероризму як у національному, так і в міжнародному контексті.

Суттєвий вплив на розвиток сучасної наукової думки щодо профілактики міжнародного тероризму мали наукові пошуки таких вітчизняних вчених, як В. Ф. Антипенко, О. М. Бандурка, В. О. Глушков, В. С. Горбатюк, В. П. Ємельянов, В. В. Крутов, В. А. Ліпкан, А. С. Шаповалов. Водночас сутність окремих питань адміністративно-правового забезпечення функціонування багатьох державних і міжнародних механізмів, що лежать в основі профілактики міжнародного тероризму, досліджували В. Б. Авер'янов, О. Ф. Андрійко, Ю. П. Битяк, К. Л. Бугайчук, В. М. Гаращук, І. Д. Казанчук, А. Т. Комзюк, І. М. Коропатнік, А. М. Куліш, О. М. Музичук, О. М. Рєзнік та інші вчені. Проте у світлі сучасних глобалізаційних процесів, загострення протистояння між християнською та мусульманською цивілізаціями дане питання все більше ускладнюється та масштабується.

Мета статті полягає в тому, щоб дослідити питання профілактики міжнародного тероризму в єдності управлінського та етичного аспектів. Для досягнення вказаної мети необхідно вирішити такі завдання: проаналізувати фундаментальні документи, які визначають загальні орієнтири щодо профілактики міжнародного тероризму; окреслити масштаби проблеми тероризму в сучасному світі; розглянути сутність етичного аспекту профілактики міжнародного тероризму з огляду на положення міжнародного кримінального права та етичні основи правоохоронної діяльності; дослідити зміст управлінського аспекту профілактики міжнародного тероризму.

Виклад основного матеріалу. Загальні орієнтири щодо профілактики міжнародного тероризму визначені у таких фундаментальних документах, як Конвенція Ради Європи про запобігання тероризму, згідно з якою «кожна Сторона вживає відповідних заходів, зокрема у сфері підготовки кадрів для правоохоронних та інших органів, а також у сферах освіти, культури, інформації, засобів масової інформації та розвитку обізнаності населення, з метою запобігання терористичним злочинам і їхнім негативним наслідкам з одночасним дотриманням зобов'язань стосовно прав людини, передбачених – у випадках, що відповідають цій Стороні – Європейською конвенцією про захист прав людини і основоположних свобод (1950 р.), Міжнародним пактом про громадянські й політичні права (1966 р.) та інших зобов'язань відповідно до міжнародного права. Кожна Сторона вживає таких заходів, які можуть бути необхідними для поліпшення й розвитку співробітництва між національними органами з метою запобігання терористичним злочинам та їхнім негативним наслідкам, зокрема, шляхом: а) здійснення обміну інформацією; б) удосконалення фізичного захисту осіб й об'єктів; в) поліпшення навчання й планів координації дій на випадок надзвичайних

громадських ситуацій»¹.

Слід враховувати і положення Глобальної контртерористичної стратегії Організації Об'єднаних Націй, яка є «унікальним глобальним інструментом для нарощування національних, регіональних та міжнародних зусиль для боротьби з тероризмом. Через її ухвалення консенсусом у 2006 році всі держави-члени Організації Об'єднаних Націй уперше узгодили загальний стратегічний та оперативний підхід до боротьби з тероризмом. Глобальна контртерористична стратегія Організації Об'єднаних Націй, викладена в резолюції та Плані дій, що додається до неї (A/RES/60/288), складається з чотирьох компонентів, а саме: Усунення умов, які б поширенню тероризму. Заходи щодо запобігання тероризму та боротьби з ним. Заходи щодо зміцнення потенціалу держав щодо запобігання тероризму та боротьби з ним та зміцнення ролі системи Організації Об'єднаних Націй у цій галузі. Заходи щодо забезпечення загальної поваги до прав людини і верховенства права як фундаментальної основи для боротьби з тероризмом»².

Орієнтовані на ООН конвенції, регіональні домовленості та двосторонні договори можна назвати правовою основою в доктрині. Проте відсутність політичної волі та консенсусу зацікавлених сторін, а також відсутність єдиного визначення тероризму все ще створюють додаткові перешкоди для міжнародного співробітництва в цій сфері³.

Наявні проблеми підтверджуються і статистичними даними, які простежуються протягом останніх років. Так, «у 2022 році терористичні атаки стали більш смертоносними: у 2022 році за один напад загинуло в середньому 1,7 людини порівняно з 1,3 смертей за один напад у 2021 році. Це перше збільшення рівня смертності за п'ять років. Насильницькі конфлікти залишаються основною рушійною силою тероризму: у 2022 році понад 88 відсотків нападів і 98 відсотків смертей від тероризму сталися в конфліктних країнах. Усі десять країн, які найбільше постраждали від тероризму у 2022 році, також брали участь у збройному конфлікті. Напади в країнах, які перебувають у конфлікті, у сім разів смертельніші, ніж напади в мирних країнах»⁴.

На наше глибоке переконання, з огляду на окреслені масштаби проблеми в основі профілактики міжнародного тероризму лежать етичний та управлінський аспекти, урахування яких дозволяє здійснювати ефективний запобіжний вплив на рівні міжнародних організацій, окремих держав, національних правоохоронних органів, а також інших органів публічної влади, злагоджене функціонування яких є основою своєчасної

¹ Конвенція Ради Європи про запобігання тероризму : Міжнародний документ. Конвенція Ради Європи від 16 травня 2005 р. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/994_712#Text.

² United Nations Global Counter-Terrorism Strategy // United Nations Office of Counter-Terrorism. URL: <https://www.un.org/counterterrorism/un-global-counter-terrorism-strategy>.

³ Sheng H. Legal Aspects of the Prevention and Suppression of Maritime Terrorism in the Asia-Pacific Region. *Korean Journal of Defense Analysis*. 2012. № 24 (1). P. 107.

⁴ GTI: Глобальний індекс тероризму 2023 // FinAP: сайт. URL: <https://finap.com.ua/gti-globalnyj-indeks-teroryzmu-2023/>

профілактики міжнародного тероризму.

При цьому етичний аспект профілактики міжнародного тероризму охоплює врахування підвалин для вчинення терористичних актів, що закладені на рівні релігії, сімейного виховання з відповідним прищепленням дитині системи уявлень та цінностей, які так чи інакше виправдовують тероризм. Водночас етичний аспект передбачає визначення етично допустимих рамок втручання правоохоронних органів в особисте життя громадян.

Так, з етичної точки зору, хоча тероризм широко й повсюдно засуджується, те, що вважається конкретними випадками тероризму, часто викликає суперечки. Для одного «борець за свободу», для іншого – терорист¹. З точки зору міжнародного кримінального права, моральна (не)припустимість атак смертників може визначатися насамперед критерієм *jus in bello* (справедливості на війні) теорії справедливої війни, який є одним із домінуючих підходів у сфері етики війни. *Jus in bello* пропонує загальне правило (так званий «принцип розрізнення»), яке забороняє нападникам націлюватися на цивільних осіб і цивільні об'єкти. Водночас цей принцип також передбачає виняткове правило («принцип пропорційності засобів»), яке дозволяє завдати побічної шкоди цивільним особам і цивільним об'єктам, якщо атака спрямована виключно на комбатантів і військові об'єкти, і якщо будь-яка шкода цивільних осіб і цивільних об'єктів є ненавмисною і пропорційною військовим здобуткам, які приносить атака².

Важливим питанням у досліджуваному аспекті є також етичність рішень, що приймаються правоохоронними органами в ході профілактики тероризму. У цьому контексті варте уваги дослідження, що було замовлено Центром досліджень та документації (Wetenschappelijk Onderzoeken Documentatiecentrum, WODC) Міністерства безпеки та юстиції Нідерландів (Ministerie van Veiligheid en Justitie) від імені Національного координатора з питань боротьби з тероризмом та безпеки (Nationaal Coordinator Terrorismebestrijding en Veiligheid, NCTV). Дослідження містить перелік методів підтримки прийняття етичних рішень у боротьбі з тероризмом, спираючись на досвід інших державних секторів – охорони здоров'я, соціальної роботи, поліції та розвідки – та багатьох країн, насамперед Нідерландів та Великобританії. Дослідження визначає ключові характеристики етичного прийняття рішень у боротьбі з тероризмом; описує методи, які можуть допомогти спеціалістам із боротьби з тероризмом приймати рішення в таких ситуаціях. Нарешті, досліджується, як методи, що використовуються в інших секторах, можуть бути застосовані до прийняття етичних рішень у боротьбі з тероризмом³.

¹ McGregor J. Commentary on Nathanson's Terrorism and the Ethics of War. *Freedom, Religion, and Gender*. 2012. № 28. P. 161.

² Majima S. Moral (im)permissibility of terrorism and suicide attacks. *Analele Universitatii Bucuresti-Filosofie-Annals of the University of Bucharest-Philosophy*. 2017. № 66 (2). P. 165.

³ Reding A., Van Gorp A., Robertson K., Walczak A., Giacomantonio C., Hoorens S. Handling ethical problems in counterterrorism. An inventory of methods to support ethical decisionmaking : book. 2014. P. 3.

Окремі науковці наголошують на необхідності переосмислення етики функціонування органів публічної влади в контексті профілактики тероризму. Так, етика піклування розвинула важливе розуміння моральних цінностей, пов'язаних із сімейними, дружніми та особистими методами піклування, але етика піклування мало що може запропонувати у боротьбі з насильством. Злочинність, тероризм, війна та насильство над жінками в будь-якому контексті можуть перебувати поза межами етики піклування¹. Дане питання потребує врахування в етичних стандартах надання публічних послуг максимального акценту на питання загальної безпеки людства.

Водночас профілактика міжнародного тероризму нерозривно пов'язана із здійсненням відповідного управлінського впливу, визначенням взаємозв'язку між прийнятими управлінськими рішеннями та загостренням проблеми тероризму, що розкриває сутність управлінського аспекту досліджуваної проблематики.

Окремі науковці звертають увагу на те, що тероризм впливає на публічну службу та викликає різні побічні ефекти. Відсутність плідної взаємодії між публічними службовцями та громадянами є серйозним наслідком тероризму. Правоохоронні органи та служби безпеки стають головною сферою фінансування, що призводить до скорочення бюджету на інші державні служби. Відповідно, це негативно впливає на виробництво та надання окремих послуг і товарів, а також на здатність громадських організацій реалізовувати різні програми. Підзвітність у державному секторі стає проблематичною, оскільки бюрократична влада зростає асиметрично. Нарешті, багато висококваліфікованих публічних службовців вагаються працювати в регіонах, які переживають терористичні атаки, і це знижує якість публічних послуг і створює кадрові проблеми².

Водночас після терористичних нападів 11 вересня 2001 року на Сполучені Штати у відповідь на загрозу тероризму в багатьох державах світу були переглянуті підходи до організації діяльності правоохоронних органів щодо профілактики міжнародного тероризму. Як стверджує Е. Ернандес, джихадистський тероризм вплинув на глобальну політичну структуру. Це спричинило відповідь, яка обмежує права та свободи на основі загрози, яку створює це питання. На міжнародному рівні було прийнято більш каральний підхід до стандартів, що вимагає оновлення національного законодавства в ряді країн³.

Торкаючись сутності управлінського аспекту протидії фінансовому тероризму, І. В. Кирєєва та А. І. Денисов під останньою розуміють систему

URL: <https://publikationen.uni-tuebingen.de/xmlui/handle/10900/65097>.

¹ Held V. Can the Ethics of Care Handle Violence? *Ethics and Social Welfare*. 2010. № 4 (2). P. 115.

² Gultekin S., Guler A. Terrorism and Public Administration: An Evaluation of the Impacts of Terror Attacks on Public Service // NATO Advanced Research Workshop on Developing Prevention Strategies and Tactics in Countering Radicalization. Antalya, 07-09 December 2010. P. 197.

³ Hernandez E. Jihadism as a global phenomenon: analysis of international regulation and its involvement in the spanish criminal code. *Revista General De Derecho Penal*. 2020. № 33. URL: https://www.iustel.com/v2/revistas/detalle_revista.asp?id_noticia=422423&d=1.

правових, організаційних, фінансово-економічних і методологічних заходів, спрямованих на забезпечення стану захищеності фінансових інтересів держави як фінансової основи її життєдіяльності, попередження реальних та прогнозованих загроз¹.

Щодо профілактики міжнародного тероризму, то слід вести мову про систему злагоджених зусиль міжнародних організацій, держав, інститутів громадянського суспільства, що охоплюють виховну, правопросвітницьку, роз'яснювальну діяльність, а також систему інституційних, організаційно-управлінських, інженерно-технічних, цифрових заходів забезпечення безпечного перебування у місцях масового скупчення людей, аеропортах, торгово-розважальних закладах тощо, спрямовану на недопущення вчинення терористичних актів міжнародного характеру.

Слід зазначити, що в основі профілактики міжнародного тероризму в Україні лежить система суб'єктів протидії тероризму, тобто сукупність певних, законодавчо визначених суб'єктів, які взаємодіють з метою попередження, виявлення, припинення та мінімізації наслідків терористичної діяльності. При цьому в межах цієї системи, як переконані вітчизняні дослідники, Президент України, Верховна Рада України та Кабінет Міністрів України є ключовими суб'єктами протидії тероризму в Україні. Визначальними напрямками діяльності Президента України у сфері протидії тероризму є діяльність, спрямована на нормативно-правове забезпечення протидії тероризму в Україні, а також створення, ліквідація, реорганізація та управління відповідними суб'єктами боротьби з тероризмом².

Водночас, як стверджує М. Кастільо, профілактика тероризму вимагає від публічних службовців, які займаються забезпеченням безпеки держави, постійного вдосконалення своїх знань, умінь і навичок. Дослідник наголошує на необхідності співпраці між агентствами, секторами і навіть державами для боротьби з тероризмом ефективним і легітимним способом в очах громадськості. Однак суспільний контекст проблеми тероризму вимагає від тих, хто діє в ім'я національної безпеки, забезпечити відповідність своїх антитерористичних заходів вимогам Конституції. Дослідник наголошує на необхідності того, щоб ті, хто перебуває на публічній службі, мали вищий рівень конституційної компетенції, щоб протидіяти загрозі тероризму юридично прийнятним способом³.

Водночас задля успішної профілактики тероризму в діяльності та управлінських рішеннях публічної адміністрації мають бути враховані глобальні тенденції. Процеси глобалізації вимагають радикальних змін у

¹ Кирсева І. В., Денисов А. І. Правові основи протидії фінансовому тероризму. *Право і безпека*. 2021. № 3 (82). С.144–151. DOI: <https://doi.org/10.32631/pb.2021.3.16>.

² Sinkevych O., Yurovska V., Komissarova N., Tkachenko O., Leheza Ye. Subjects of public authority in matters of combating terrorism: legal regulation, administrative and criminal aspect. *Ius Humani-Revista De Derecho*. 2024. № 13 (1). P. 1–13.

³ Castillo M. Antiterrorism and the Separation of Powers: How Public Administration Theory Can Help Us Meet the New Security Challenge. *Journal of Homeland Security and Emergency Management*. 2014. № 11 (1). P. 61

політиці та реструктуризації державних організацій з наголосом на підвищення кваліфікації публічних службовців. Ринкова економіка або економіка знань вимагає міждержавного співробітництва між урядами, угод про вільну торгівлю між низкою сусідніх країн, гри за правилами, встановленими Світовою організацією торгівлі, захисту прав інтелектуальної власності та конкурентоспроможних підприємств. Електронний уряд є важливою умовою глобального управління та інтеграції у світову економіку. Глобальний тероризм, природні та людські катастрофи, епідемічні захворювання, економічні кризи, енергетичні та екологічні проблеми та етнічні конфлікти – усе це глобально взаємопов'язано¹.

Висновки. Підсумовуючи вищевикладене, можна дійти до висновку, що профілактика міжнародного тероризму потребує злагоджених зусиль всієї світової спільноти, а також вдосконалення нормативно-правових та організаційно-управлінських засад діяльності національних правоохоронних органів. Основою такого вдосконалення є визначення етично допустимих рамок втручання правоохоронних органів в особисте життя громадян, а також напрямів і форм впливу на свідомість людей і сімейне виховання, визначення чітких критеріїв етичності рішень, що приймаються правоохоронними органами в ході профілактики тероризму; дослідження взаємозв'язку між прийнятими управлінськими рішеннями та загостренням проблеми тероризму, а також особливостей реалізації системи інституційних, організаційно-управлінських, інженерно-технічних, цифрових заходів профілактики міжнародного тероризму.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Кирєєва І. В., Денисов А. І. Правові основи протидії фінансовому тероризму. *Право і безпека*. 2021. № 3 (82). С.144–151. DOI: <https://doi.org/10.32631/pb.2021.3.16>.
2. Конвенція Ради Європи про запобігання тероризму : Міжнародний документ. Конвенція Ради Європи від 16 травня 2005 р. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/994_712#Text.
3. Castillo M. Antiterrorism and the Separation of Powers: How Public Administration Theory Can Help Us Meet the New Security Challenge. *Journal of Homeland Security and Emergency Management*. 2014. № 11 (1). P. 61–71.
4. GTI: Глобальний індекс тероризму 2023 // FinAP: сайт. URL: <https://finap.com.ua/gti-globalnyj-indeks-teroryzmu-2023/>.
5. Gultekin S., Guler A. Terrorism and Public Administration: An Evaluation of the Impacts of Terror Attacks on Public Service // NATO Advanced Research Workshop on Developing Prevention Strategies and Tactics in Countering Radicalization. Antalya, 07-09 December 2010. P. 197–208.

¹ Pardhasaradhi Y. Towards Global Public Administration: Compulsions and Constraints // 10th International Conference on Public Administration. Chengdu, 24–26 October 2014. P. 663.

6. Held V. Can the Ethics of Care Handle Violence? *Ethics and Social Welfare*. 2010. № 4 (2). P. 115–129.
7. Hernandez E. Jihadism as a global phenomenon: analysis of international regulation and its involvement in the spanish criminal code. *Revista General De Derecho Penal*. 2020. № 33. URL: https://www.iustel.com/v2/revistas/detalle_revista.asp?id_noticia=422423&d=1.
8. Huang X., Bao H. Observation on International Terrorism Situation and Enlightenment on Anti-terrorism in China // 2nd International Conference on Economic, Business Management and Education Innovation. Singapore, 5–6 November 2014. P. 237–240.
9. Liu Y. Terrorism Crisis Prevention and Emergency Preparedness: Problems and Countermeasures // 6th International Conference on Public Administration. Canberra, 22–24 October 2010. P. 305–309.
10. Majima S. Moral (im)permissibility of terrorism and suicide attacks. *Analele Universitatii Bucuresti-Filosofie-Annals of the University of Bucharest-Philosophy*. 2017. № 66 (2). P. 165–179.
11. McGregor J. Commentary on Nathanson's Terrorism and the Ethics of War. *Freedom, Religion, and Gender*. 2012. № 28. P. 161–166.
12. Melnyk P., Yukhno A., Martovytska O., Strok I. The Necessity in Combating Bioterrorism : An International Experience. *Justicia*. 2021. № 26 (40). P. 11–18. DOI: <https://doi.org/10.17081/just.26.40.5208>.
13. Pardhasaradhi Y. Towards Global Public Administration: Compulsions and Constraints // 10th International Conference on Public Administration. Chengdu, 24–26 October 2014. P. 663–668.
14. Reding A., Van Gorp A., Robertson K., Walczak A., Giacomantonio C., Hoorens S. Handling ethical problems in counterterrorism. An inventory of methods to support ethical decisionmaking : book. 2014. 68 p. URL: <https://publikationen.uni-tuebingen.de/xmlui/handle/10900/65097>.
15. Sheng H. Legal Aspects of the Prevention and Suppression of Maritime Terrorism in the Asia-Pacific Region. *Korean Journal of Defense Analysis*. 2012. № 24 (1). P. 107–122.
16. Sinkevych O., Yurovska V., Komissarova N., Tkachenko O., Leheza Ye. Subjects of public authority in matters of combating terrorism: legal regulation, administrative and criminal aspect. *Ius Humani-Revista De Derecho*. 2024. № 13 (1). P. 1–13.
17. United Nations Global Counter-Terrorism Strategy // United Nations Office of Counter-Terrorism. URL: <https://www.un.org/counterterrorism/un-global-counter-terrorism-strategy>.

Стаття надійшла до редакції 11.02.2025

Svitlana S. VASHCHENKO,

Doctor of Sciences in Law, Associate Professor

(Sumy Branch of Kharkiv National University of Internal Affairs, Sumy,

Ukraine)

Yana Ol. PONOMAROVA,

PhD in Law

(Sumy Branch of Kharkiv National University of Internal Affairs, Sumy, Ukraine)

Oksana M. SITALO

(Sumy Branch of Kharkiv National University of Internal Affairs, Sumy, Ukraine)

Daria M. KUSHNIR,

PhD in Law

(Sumy Branch of Kharkiv National University of Internal Affairs, Sumy, Ukraine)

ON THE ISSUE OF PREVENTING INTERNATIONAL TERRORISM: MANAGERIAL AND ETHICAL ASPECTS

The article states that the issue of preventing international terrorism is closely related to the moral and ethical component of society's life, the postmodern consciousness that has become dominant in the modern world. The article analyzes individual provisions of the Council of Europe Convention on the Prevention of Terrorism and the United Nations Global Counter-Terrorism Strategy. It is noted that the ethical aspect of preventing international terrorism includes considering the foundations for committing terrorist acts, which are laid at the level of religion, family upbringing with the appropriate instillation in the child of a system of ideas and values that somehow justify terrorism. At the same time, the ethical aspect involves determining the ethically permissible framework for interference by law enforcement agencies in the personal lives of citizens. It is emphasized that the prevention of international terrorism is inextricably linked with the exercise of appropriate managerial influence, the determination of the relationship between the adopted managerial decisions and the aggravation of the problem of terrorism, which reveals the essence of the managerial aspect of the studied issues.

Key words: *prevention of international terrorism, international criminal law, ethical requirements, law enforcement activities, ethics of the functioning of public authorities, managerial aspect.*